

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 174

Maribor, četrtek 2. avgusta 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Volja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifi
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pomirjenje z grožnjami

DR. KOROŠEC JE DANES PREČITAL V SKUPŠČINI DEKLARACIJO SVOJE VLADNE, KI JO OZNAČUJE ZA VLADO ZAKONITOSTI, REDA, DELA IN POMIRLJIVOSTI, OBENEM PA IZREKA GROŽNJE PROTI RUŠILCEM SEDANJEGA SISTEMA.

BEOGRAD, 2. avgusta. Na današnji drugi seji okrnjene narodne skupščine je podala vlada svojo deklaracijo, ki jo je ministrski predsednik dr. Korošec prečital osebno. V deklaraciji ne pove vlada čisto nič novega, marveč je nanizala v njej samo stare zakone in si osvojila program prejšnjega Vukičevićevega kabineta. Preko zločina Puniše Račiča, ki ga označuje za dejanje poedinca, prehaja vlada mirno na dnevni red, ne da bi se vsaj v deklaraciji spustila globlje v odnose med Srbijanci in prečani. Pač pa vlada v deklaraciji naglašja, da bo z vsemi sredstvi nastopila proti vsakomur, ki bi skušal kakorkoli delati proti izpremembi sedanjega sistema in sedanjega režima v državi.

Razpravljajoč o zunanji politiki, opozarja vlada, da so smernice te politike že znane. Vlada bo stremela za upostavljanje prijateljskih odnosov z vsemi državami in skrbela za ohranitev že obstoječih prijateljskih zvez. V cilju razbremenitve centralnih oblasti bo izvedla dekoncentracijo na vseh poljih in skrbela za pošteno, dobro in hitro upravo.

Na znotraj bo ta vlada zakonitosti, reda, dela in pomirljivosti, na zunan pa vlada miru in prijateljstva. Zato prosi skupščino za njeno zaupanje.

Skupščinski predsednik dr. Perić je nato sporočil, da se bo vršila razprava o deklaraciji na eni prihodnjih sej.

Sodišče zahteva izročitev poslanca Puniše Račiča, Tomo Popo-

vić a in Dragotina Jovanovića a radi dogodka v skupščini dne 20. junija. Zadeva je bila izročena iminentnemu odboru. Dr. Perić je dalje sporočil, da je zunanje ministrstvo predložilo nettunske konvencije v ratifikacijo, zakonodajni odbor pa zakonski predlog o državljanstvu.

Sledila je razprava o obtožbi proti bivšemu ministru pravde dr. Subotiću. Ker priglasi govorniki Kmečko-demokratske koalicije niso bili navzoči, je bila razprava takoj zaključena in obtožba odklonjena. Proti so glasovali le trije radikali, dva listka pa sta bila prazna.

Po kratkih izjavah predstavnikov posameznih klubov, sta bila za tem sprejeta zakona o sodnikih in sodiščih.

Sledil je kratek odmor, po katerem se je vršila volitev prvega podpredsednika narodne skupščine na mesto umrlega poslanca Radoslava Agatonovića. Izvoljen je bil demokrat Mihajlo Kujundžić.

Seja je bila nato zaključena in sklicana prihodnja za jutri ob 9. dopoldne s sledečim dnevnim redom: Obtožba proti dr. Korošču, obtožba proti dr. Periću, zakon o državljanstvu ter izvolitev odbora za proučevanje nettunskih konvencij.

Na današnji seji so bili od opozicije navzoči samo Nemci; zemljoradniki in pristaši glavnega odbora radikalne stranke se seje niso udeležili. Vladna večina sama pa sploh ne kaže nobenega zanimanja za delo skupščine.

jokala od radosti. Šele po polurnem napornem delu se je policiji posrečilo, da so omogočili rešencem odhod s kolodvora. Okrog 50.000 glav broječa množica je viharno vzklikala in predrla kordon. V trenutku je bil za trpan ves trg pred kolodvorom. Avtomobili generala Nobila in njegovih tovarišev so bili tako več kot pol ure blokirani, nato pa so mogli le korakoma nadaljevati pot proti domu. Vsem pa je bilo videti, da so bili vsled dolge vožnje in prestanega trpljenja silno izmučeni.

Za ujedinenje Sokolstva

VARAŽDIN, 2. avgusta. Tu intenzivno delajo na to, da pride zopet do ujedinenja Hrvatskega in jugoslovanskega Sokola. Gibanje je napravilo med meščanstvom najboljši utis in bo najbrže našlo ugoden odziv tudi v merodajnih političnih krogih.

Železniška nesreča v Nemčiji

AUGSBURG, 2. avgusta. Nedaleč od mesta se je zgodila težka železniška nesreča. Neki tovorni avtomobil je trčil v hrzovlak. Sunek je bil tako strašen, da je bilo obležalo 12 mrtvih, 53 oseb pa je bilo težko ranjenih.

Spominjajte se CMD

Predavčeva senzacionalna razkritja o dr. Korošču

POSLANEC PREDAVEC OČITA SEDANJEMU MINISTRSKEMU PREDSEDNIKU, DA JE DELOVAL ZA RAZBITJE NAŠE DRŽAVE. — SLOVENCIM NAJ BI PRIŠLI POD ITALIJO.

ZAGREB, 2. avgusta. Danes dopoldne se je vršila v saboru zaupna seja poslancev Kmečko-demokratske koalicije. Dostop ni bil dovoljen niti novinarjem. Kolikor pa je bilo mogoče zvedeti, je imel poslanec Predavec na tej seji senzacionalen govor o svoječasni načrtih in nameralah sedanjega ministrskega predsednika dr. Korošca. Razkritja so učinkovala kakor bomba in so težke obdolžitve proti sedanjemu premijeru napravile na vse poslance najgloblji vtis. Splošno vlada presenečenje, da dr. Korošec ne bo mogel preko teh obdolžitev, ki predstavljajo vsekakor najhujše veleizdajstvo in izdajstvo države, ki je bila priborjena s tako težkimi žrtvami.

Poslanec Predavec je namreč v svojem govoru omenil svoj razgovor z dr. Koroščem l. 1924 za časa, ko se je sestavljala znana Davidović - Radić - Koroščeva vlada, ki je morala že čez pol leta na zahtevo drugega ustanovnega faktorja odstopiti, ker ni uživala več zaupanja krone. Po izjavi posl. Predavca

mu je tedaj dr. Korošec izjavil, da vidi, da za Slovence v Jugoslaviji ni obstanka in da bo prejalislej moralo priti do temeljite izpremembe. Slovenci, da se bodo pridružili Italiji, ker ni upati, da bi pol milijona njihovih rojakov, ki ječe sedaj pod tujim jarmom, moglo priti kedar pod Jugoslavijo. Po svojih zvezah z Vatikanom je upal Korošec dobiti potem za Slovence v Italiji primerno kulturno avtonomijo.

Na drugi strani pa je posl. Predavec navedel še izjavo predsednika praškega velesojma dr. Žižke, da je neki politik v Jugoslaviji plačan, da razbije državo.

Posl. Predavec je zaključil svoja razkritja z besedami: In sedaj se je vsa ta akcija združila. Na eni strani gre za odcepitev Slovenije, na drugi za ustvaritev Velike Srbije, Hrvati pa naj bi imeli to, kar bi ostalo. Po njegovem mnenju je bila zato tudi sestavljena sedanja vlada in ravno zato izzivajo Hrvate, da bi mogli potem zvaliti nanje vso krivdo in vso odgovornost za razpad naše države.

Zbori

(Z glasbeno - književno prilogo.)

Že četrto leto izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« revijo, ki je namenjena v prvi vrsti našim pevskim zborom. V ravnokar izišli četrti številki letošnjega letnika poroča o češkem pevskem festivalu, ki se je letos vršil v Pragi in pri kateri priliki je bila ustanovljena tudi Vseslovanska pevka zveza. Ta združenje utegne postati za vse naše pevsko-društveno življenje največjega pomena. Dr. Schwab govori nadalje o svojih osebnih stikih s skladatelji Ipavci. Pregledna razprava o koncertni turneji ljubljanske Glasbene Maticice na Čehoslovaško in na Dunaj nam še-le razjasni polni pomen tega potovanja iz umetniških in nacionalnih ozirav. V ostalem najdemo življenjepise podatke, črtice iz zgodovine naših pevskih društev, kakor tudi razna poročila. V muzikalnem delu so objavljene štiri nove skladbe, ki bodo dobro služile našim zborom. Brez te publikacije naj bi ne bilo nobeno pevsko društvo.

Rekordni dan

je imela včeraj mariborska rešilna postaja; intervenirala je v nič manj nego 9 slučajih različne narave. Nad vse agilnemu rešilnemu oddelku je res nujno potreben drugi avtomobil, o katerem smo pred kratkim poročali, da hoče carinski fiskus udariti nanj s carino, kakor na kako luksuzno ali pridobitno vozilo. Kakor čujemo, je tozadevna vloga še v Beogradu, kjer imajo časa in smisla za popolnoma druge stvari kakor za socialno-koristne zadeve. Sicer pa je upanje, da ministrstvo uvidi upravičenost prošnje tukajšnjega rešilnega oddelka, ki vrši člo vekoljubno misijo. Od Novega leta pa do 1. avgusta, torej v 7 mesecih, je rešilni oddelak interveniral v 1087 slučajih. torej povprečno v enem mesecu v 155 oz. dnevno v 5-6 slučajih.

»Ljudska samopomoča«

o kateri smo svoječasno obširneje poročali, je štela v prvem poslovnem letu do

1. avgusta že 8030 članov, a povprečen mesečni prirastek je približno 1000 novih članov. Naglo naraščanje članstva pri tej eminentno važni socialni ustanovi je svetel vzgled, da vsaka dobro zasnovana organizacija prospeva, ako so vodilni faktorji na mestu. Kakor je razvidno iz številnih zahval, je »Ljudska samopomoča« izplačala celo vrsto posmrtnin kot prvo pomoč za svoje pokojnike; radi te kulturnosti je skoro neverjetno naraščanje članstva povsem razumljivo. —

S kolesa je padel

24letni čevljarški pomočnik Domanjko Štefan, stanujoč v Vojašniški ulici. Pri padcu si je močno poškodoval mezinec desne roke in na obrazu. Nezgode je kriv sam, ker je drvel po strmi Mesarski ulici tako, da je bil padec neizogiben.

Prvo grozdje

je dospelo na mariborski trg. Seveda je laškega izvora in kot redkost razmeroma drago. Kilogram stane 32 dinarjev, vsekakor cena, ki je primerna samo za gotove petične gurmane. — Prve domače breskvice so tudi redkost in stanejo komad 2-3 dinarje. Sploh je opaziti, da so cene zgodnjega sadja precej trdovratne, a je upati, da bo ta pojav tekoim tega meseca izginil in da bo dobrega sadja za solidno ceno v izobilju. Na deželi pa se že pripravljajo trgovci in prekupci za naša jabolka, ki so daleč preko mej naše države v čisljih. Ponekod so »zaarali« kar cele sadonosnike. —

Ob popoldanskih brzovlakih

more vsakdo opaziti natlačene vozove predvsem čeških gostov, ki se vozijo na Jadran ali pa se vračajo že domov. Največji reveži v tej vročni so češki otroci, ki povešajo glavice in si želijo vode, a je ne dobijo predvsem radi tega, ker nimajo pri roki drobiža. Morda bi Češko-jugoslovenska liga najela kako žensko, ki bi jim nudila svežo vodo brezplačno, kar bi morda dosegla tudi na drugih kolodvorih: Pragersko, Grobelno, Celje itd. To bi bilo ČJL v čast češkim otrokom in našemu tujskem prometu pa v korist! —

Radićevo stanje

ZAGREB, 2. avgusta. Vse vesti, ki so se razširjale zadnje dni, da je namreč zdravstveno stanje Stjepana Radića zelo kritično in da se je celo bati katastrofe, so se izkazale kot močno pretirane. Kakor pri vsakem rekonvalescentu, tako je prišlo pri Stjepanu Radiću do indispozicij, ki so seveda vplivale tudi na njegovo zdravstveno stanje. Sicer pa se stanje bolnika zopet naglo popravlja in je bil izdan sledeči najnovejši buletin: Temperatura 37.4, žila 116, respiracija 36, subektivno stanje zelo dobro.

Navdušen sprejem Nobila v Rimu

RIM, 2. avgusta. General Nobile in ostali rešeni člani posadke zrakoplova »Italica« so prispeli v torek ponoči v Rim. Na kolodvoru se je že ob 10. zvečer zbrala velika množica ljudstva, ki se je postavila za gostim kordonom mornarjev in fašistovskih miličnikov. V zastopstvu vlade so bili navzoči 3 državni podtajniki, dalje predsednik parlamenta, zastopniki fašistovske stranke, rimski guverner knez Potenziani, številni poslanci in senatorji ter cela vrsta visokih vojaških dostojanstvenikov.

Snidenje med rešenci in njihovimi svojci je bilo pretresljivo. Nobilova soproga je objela svojega moža in

Doživljaji naše mladine ob morju

IZLET V ZGODOVINSKI TROGIR. — POSET IN POZDRAV PILOTA.

Kaštel Lukšič, 29. julija 1928.
Dasiravno deca kaj pridno piše vsak dan svojim mamicam in atekom o našem življenju, bo stariše vendar le zanimalo, ako jim obširneje pročamo, kaj njih malčki počenja in kako so se živeli.
Cirkus Kludsky je vznemiril skoroda celo kolonijo in vsi bi najraje šli v Maribor vsaj k eni predstavi — potem pa seveda zopet k morju! Kako hlastno prebira deca poročila o cirkuških predstavah! Da bodo malčki potolaženi, smo sklepili napraviti izlet z velikim motornim čolnom v Split ali Trogir, kamor bi sami odločili. Zanimivo je bilo, da je samo eden glasoval za Split, vsi drugi pa za Trogir. Določili smo dan odhoda (petek) in vsi so nestrpnno pričakovali one ure, ko se bodo prvi vozili po morskii gladini. Točno ob štirih popoldne smo zasedli prostora čoln in spredaj je ponosno plapolala naša zastava. Med vožnjo so molile radovedne glavice skozi okna, večji so pa zasedli streho. Čoln je brzel po mirni morskii gladini in pogled na prekrasno kaštelansko obal je bil od hipa do hipa veličastnejši. Uzrli smo kmalu vseh sedem kaštelov — Sušurac, Gomilica, Kambelovac, Lukšič, Stevci, Novi in Stafilići — proti jugovzhodu pa ponosni Split z Marjanom. Že smo bili tik pred ciljem, ko je naenkrat odpovedal motor. Plavači so premetrili oddaljenost do obale in s ponosom izjavili, da bi jo dosegli v slučaju potrebe. Drugi so pa plaho sedeli in čakali... Defekt je bil kmalu popravljen in čez 10 minut smo že zapustili čoln. Trogir! Kdo naj ga opiše? Saj je vsaka hiša zgodovinskega pomena, torej celo mesto en sam — muzej! Omejili smo ogled na najvažnejše: stolnica s prekrasnim portalom, knežjo palačo in ložo, samostan najstrožjega nunskega reda, razvaline gradu, bujen park s krasnimi palmami in agavami, pridvižni most in drugo. Nato smo utrjeni sedli za dolgo mizo pred kavarno in potolažili lačne, a še bolj žejne želodčke. Ivanček je zbral svoje pevce krog sebe in naša narodna pesem je v trenutku privabila številne poslušalce, ki so pridno aplavdirali marljivim pevcom in občudo-

vali malega pevovodjo, ki je na mahi postal njih ljubljeneec. Mestni župan je poslal v priznanje 25 steklenic »Chabeso«, ki so namočila suha grla; Ivanček pa je tudi vedel, kaj se spodobi v takem slučaju: izbral si je tovariša in se šel zahvaliti g. županu za pozornost. Solnce je že zšlo, ko smo poskakali v čoln veselo prepelajoč, na obali so se pa zbrali Trogirčani v častnem številu in nam mahali v slovo. Bil je že mrak, ko smo se vstavili v Divuljah, kjer smo si nameravali ogledati hidroplane. Žal, želja se nam ni izpolnila, ker smo bili nepoznani. Službu čističastnik je sam obžaloval in malčkom obljubil, da nas pride obiskat. Bila je ura devet, ko je čoln pristal doma. Deca je bila z izletom zelo zadovoljna in cirkus Kludsky je pozabljen...

Naslednjega dne nas je zares obiskal hidroplan dvakrat, dolgo časa krožil tik nad nami in pilot nam je mahal z belo ruto v pozdrav. Sto rok mu je odzdravljalo! V pretečenem tednu smo opazovali celo dopolne vežbo kr. vojne mornarice. Pet torpiljark je švigalo sem ter tja, nekatere so spustile tudi torpedo. Dolg čas nam torej ni, nasprotno, deca bi rada še tu ostala in težko ji je pri srcu, kadar šeste dneve na prstih. Sedaj smo si izbrali drug prostor za kopanje. Kakih 200 korakov od prejšnjega mesta je lep borov gozdiček. Tu si postavi deca iz obeh šotore in se igra Indijance, žandarje itd. Vmes pa kopanje, solnčenje, prepevanje, čitanje in drugo. Najlepši trenutek jim je, ko prejmejo pošto. Kako se zabliše oči in nasmehnejo usta onemu srečniku, ki prejme vest od doma. Ostali se pa tolažijo s časopisnimi vestmi in upajo, da jim bo naslednji dan kaj prinesel.

Solnce še vedno zelo pripeka, ne čutimo pa več njegovih žarkov, ki so nam šli spočetka do »kosti«, ker smo vsi že pravi zamorčki. Dežja pa še ni bilo, le grmenje se sliši včasih iz zaledja. Končno bodi povedano starišem udeležencem kolonije, da smo vsi zdravi, kar priča izborni apetit in naj pridejo v torek dne 7. avgusta ob 22. uri na glavni kolodvor. Na veselo svidenje!

Trgovcem in obrtnikom

Za mariborsko oblast je izdana sledeča naredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic.

I. Ob delavnikih.

Člen 1. V kolikor ne vsebuje ta naredba drugačnih predpisov glede poedinih strok, krajev ali prilik, velja za trgovinske in obrtne obratovalnice naslednji obratovalni čas: 1. za stroke, v katerih je po čl. 31 uredbe dopustna samo šurna zaposlitev pomožnega osebja, od 1/8. do 1/13. in od 14. do 17. ure; za stroke z 9urnim delovnim časom od 1/8. do 1/13. in od 14. do 19. ure.

Čl. 2. Obrtne delavnice z nepretrganim obratovanjem smejo biti odprte od 7. oziroma 6. do 14. ure, kakor je pač za dotično stroko predpisan 8-ali 9-urni delovni čas.

Čl. 3. Neprekidno obratovanje v času, določenem za poldnevni odmor, se dovoljuje: 1. za obrtne delavnice, v katerih je urejeno izmenično zaposlovanje osebja; 2. za odprte stojnice in za krošnjarije; 3. za ostale obratovalnice: a) ob dneih letnih sejmov; b) ob dneih tedenskih blagovnih sejmov, toda samo enkrat tedensko, na dan, ki ga v danem slučaju določijo pristojna občina; c) na velikonočno in binško soboto in na dan pred božičem; d) z dovoljenjem pristojnega prvostopnega upravnega oblastva, kadar je to potrebno; da se prepreči kvarjenje blaga vsled atmosferskih vplivov.

Čl. 4. Neprekidno od 1/8. do 20. ure smejo ostati odprte: 1. obratovalnice, ki strežejo gostom z mrzlimi jedili in zajedno točijo alkoholne ali brezalkoholne pijače, z omejitvijo, da v času, ko morajo biti zaprte trgovine z živlenskimi potrebščinami, ni dopustno prodajanje blaga za konzum izven obratovalnice; 2. slaščičarske prodajalne, če so združene s slaščičarskimi obrtnimi delavnicami, 3. samostojne točilnice brezalkoholnih pijač; 4. prodajalne presnega sadja.

Čl. 5. Zvečer smejo do 20. ure ostati odprte: 1. cvetličarske obratovalnice; 2. samostojne prodajalne časopisov in revij.

Čl. 6. Obratovalni čas za bančne zavode, posojilnice in zavarovalnice se določa od 8. do 13. in od 15. do 18. ure, ako je za poedine teh strok uvedeno nepretrgano poslovanje, pa od 1/8. do 14. ure.

Čl. 7. Pisarne industrijskih podjetij, veletrgovine brez nadrobne prodaje, poslovalnice in skladišča agenturnih in komisijskih trgovin in blagovne razpošiljalnice smejo otvarjati od 8. do 13. in od 15. do 18. ure.

Čl. 8. Javne kuhinje in prodajalne mleka in mlečnih izdelkov smejo biti odprte od 6. do 21. ure.

Čl. 9. Podjetja za prenašanje, natovarjanje in raztovarjanje blaga na železniških postajah in v rečnih pristaniščih in za prevažanje blaga smejo obratovati neprekidno v poletnem času od 6. do 20., v zimskem času od 7. do 19. ure.

Čl. 10. Mesnice in prekajevalnice smejo obratovati od 6. do 11. in od 16. do 20. ure.

Čl. 11. v pekarskih delavnicah se ne sme pričeti z delom pred 3. uro; končati pa se mora ob sobotah najkasneje ob 15., ostale dni ob 20. uri. Pripravljalna dela (izdelava testa, kurjenje pečji) se smejo opravljati že od 1. ure naprej, toda le z neizogibno potrebnim številom delovnih oseb, katere se menjavajo dnevno. Prodajalne pekarskih izdelkov smejo biti odprte od 6. do 20. ure.

Čl. 12. Brivskim, frizerskim in kosmečičnim obrtnim obratovalnicam se dovoljuje v čl. 1. toč. 3 določeni obratovalni čas s pristavkom, da smejo ostati odprte v soboto in ob dnevih pred prazniki do 20. ure in ob sobotah tudi v času, določenem za poldnevni odmor.

Čl. 13. Kovaške delavnice se smejo z ozirom na posebne potrebe poljedelstva odpirati od 6. do 12. in od 15. do 18. ure. Podkovanje konj in živine je dopustno ob vsakem dnevnem času med 6. in 18. ure.

(Nadaljevanje sledi.)

Mariborski in dnevni drobiš

Zaplemba „Večernika“

Včerajšnja številka »Večernika« je državno pravdnitvo v Mariboru zaplenilo in sicer radi uvodnika. Državno pravdnitvo navaja v dostavljenih nam razlogih, da je vseboval uvodnik uvredo narodne skupščine. Za naše zunanje naročnike smo priredili zato drugo naklado.

Značilna finančna modrost

Leta 1920 je naša finančna oblast kar na debelo plenila kronske bankovce, katerih žigosanje je bilo sumljivo. Mnogo milijonov ljuskega premoženja je šlo takrat v takozvani finančni depot oz. depozit. Do tu je bila vsa stvar tudi v popolnem redu. Kajti, kakor so ob prvotnem žigosanju bankovcev uporabljali razni špekulanti najnevarnejše štampiljke, tako so se lotili tudi ponarejevanja poznejših markic za žigosanje takrat veljavnih bankovcev. Davčna oblast je tedaj kar križem plenila te bankovce in so bili udarjeni skoro vsi sloji, najbolj pa seveda štedljivi reveži. Marsikoga pa je obenem tolažilo dejstvo, da so za zaplenjene bankovce izdajali davčni uradi pobotnice. Ministrstvo financ je tudi zagotavljalo, da bodo vsi dobili svoječasno svoj denar v zakonito veljavni valuti nazaj.

Od tedaj je preteklo že celih osem let. In sedaj dobivajo imetniki teh bankovcev uradno vabilo davčnih uradov, naj pridejo ta in ta dan v svrhu končne ureditve zadeve. Vsakdo se seveda rad odzove v trdni nadi, da mu bodo vrnili vsaj tisto vsoto, ki jo je moral oddati. Prihranek, četudi neprostovoljen, pač vedno prav pride. A glej spaka! V smislu famozne uredbe ministrstva za finance se vračajo strankam — ravnoisti bankovci, čeprav so že davno iz prometa. Znano nam je več slučajev. Neki osebi so zaplenili vso dedščino v znesku 20 tisoč jugokron s tolažbo, da bo najpozneje tekom pol leta dobil denar nazaj oz. enak vrednost istega sedaj, po osmih letih, pa leži pred njim kopica l. 1920. oddanih bankovcev. Kaj naj stori z njimi. V drugem slučaju je nekdo prodal l. 1920. svojo hišo za 50.000 KJ. Vso kupnino je deponiral v davčni urad. Sedaj pa bo prejel svojo lastne bankovce nazaj ter jih lahko nalepi v svoji podstrešni sobici na stene. To je vsa vrednost tega denarja, ki je imel ob času zaplembe vrednost takozvane jugokrone, katerih 4 predstavljajo 1 dinar. Ali ni to očitna pljačka?

Otvoritev nove dvorane tamburaškega društva pri Sv. Antonu v Slov. goricah.

Ena najlepših točk Slov. goric je brezdvomno Sv. Anton v Slov. goricah. Prepričan griček s cerkvico med kopo belih hišic, križišče cest Ptuj—Radgona, Maribor—Ljutomer, kraj, kjer je toliko romal in preživljal sladke urice Krajghejev kontrolor Škrobar. Saj piše, da ima kraj resnično lep razgled, ves je v trtnih brajdah, po gričih je gorica pri groici, kjer bataljoni ekscercirajo s puškami iz kolja matematično točno, kjer klopotci regetajo — alt in sopran, tenor in bas; tenko in debelo, raskavo in cvileče; prazno in zvonko, doneče in bobneče; veselo in turbno, smešno in obupno; hitro in počasi, splašeno kot srnica in svečano kot mogočen dirigent, ki udarja s kolom po drevesu, da obvlada velikanski zbor širom krog in krog. — To je pisatelj Sv. Anton. Da si pa to lepo točko Slovenskih goric lahko ogledate, nudi se Vam najlepša prilika v nedeljo dne 12. avgusta, ko otvori Prvo tamburaško društvo svojo novo lepo dvorano, svoj krasen dom, kjer se bo v bodoče krepila napredna slovenska misel. Zato pričakujemo velik obisk iz sosednih župnij, iz Sv. Lenarta, bližnjega Ptuja in želimo, da pohiti k nam tudi slovenski Maribor, da si vsi pogledate srce Slov. goric, da spoznate lepoto tudi tega kraja.

Naj se nikdo ne ustraši dolgega pota, nuditi Vam hočemo domače, priprosto, neprisljano, lepo podeželsko zabavo, prisrčno Vas bomo veselili z neovpisnim veseljem sprejeli.

Trgovstvo in zadružništvo.

V trgovski register so se vpisale nove tvrdke: Mate Matkovič, vinski trgovec v Celju; Pavel Skoberne, trgovina z deželnimi pridelki, vinom in sadjcem na debelo v Celju; F. Hergouth, tvornica kartonaže v Mariboru in Albin Bovha, trgovina z vinom, pivom in žganjem na debelo v Vercah (sodni okraj Kozje). — V zadružni register se je vpisala na novo Gradbena zadruga, r. z. z. o. z. v Slovenski Bistrici.

Nalezljive bolezni v Mariboru.

Mariborskemu mestnem fizikatu ej bilo od 22. do 31. julija prijavljenih 8 slučajev obolezlosti naalezljivih bolezni in sicer: po 2 slučajav davice, ošpic in tifusa ter po 1 slučaj škrlatinke in šena.

Dva otroka zgorela.

V Ritoznoju pri Slovenski Bistrici sta bila včeraj v Podležnikovi viničariji doma samo oba otroka — 4letni deček in njegova 2 letna sestrica. Proti večeru je v viničariji izbruhnil ogenj in predno so sosedji prihiteli na pomoč in predno so se stariši vrnili z dela, je viničarija pogorela do tal in oba otroka sta našla strašno smrt v plamenih. Nesrečna otroka sta najbrž pri igranju zanetila ogenj. Strašna nesreča Podležnikovih je sosede močno pretresla, dokazati bi jim morala pa tudi to, da se otrok ne sme puščati brez varstva.

Družinska tragedija pri Braslovčah

V ponedeljek zvečer je razburil kmetško prebivalstvo v Poljčah pri Braslovčah strašen zločin, ki se je pripetil v hiši zakoncev Felicijan. Proti večeru je prišel mesar Simon Felicijan domov ves nasajen in se sporekel z ženo. Po kratkem besednem boju je Simon v skrajni razburjenosti pograbil za svoj mesarski nož in prizadel z njim lastni ženi Mariji osem težkih smrtnonevarnih ran. Takoj po tem krvavem poslu je mož izginil neznanokam in so ga šele naslednji dan našli obešenega v hmeljarskih nasadih g. Omladiča. Teško poškodovana Marija Felicijan še živi, a je malo upanja, da bi se izognila katastrofi. V rodbini Felicijan, ki ima štiri nepreskrbljene otroke, so bili premoženjski in družinski prepri med roditeljema na dnevnem redu.

Naši sladoledarji Turki.

Na našo notico z dne 30. julija z naslovom »Sladoledarji - Turki« smo naproseni za objavo sledečega pojasnila: V članku se splošno kritizira sladoledarje-Turke, kakor, da bi vsi izdelovali zdravju škodljivi sladoled. Ako so se v posameznem slučaju dozdile nepravilnosti v izdelavi sladoleda, pa še s tem ni rečeno, da vsi muslimani izdelujejo zdravju škodljivi sladoled, tem manj, ker vsak voziček pregleda mestni fizikat in se prepriča o kvaliteti istega. Večina nas se trudi v lastnem interesu, da izdelujemo kar najboljše blago in to že glede na veliko konkurenco v sezoni. Naše delavnice je pregledala komisija in so tudi vse urejene po tozadavnih predpisih. Ako pa se je pri katerem našlo stvari, kakor navedeno v članku, se naj ožigosa tak slučaj posamezno, ne pa da se nas vse obsoja in s tem napačno informira občinstvo. — Mehmet Islamović, slaščičar.

Brezobzirnost.

Vsako jutro proti 7. uri korakajo vojaške čete po Tomšičevem drevoredu ter izrinejo iz njega šetalce. To bi se še dalo prenesti, odpraviti bi se pa moralo galopiranje s konji po drevoredu, ki je samo za pešce. Danes zjutraj so zopet divjali skozi drevored štirje jezdec, da so se šetalci komaj umikali. Upamo na odpuščanje potom teh vrstic.

Sv. Martin na Pohorju pri Slovenski Bistrici.

Dne 5. avgusta, v slučaju slabega vremena pa 12. avgusta, priredi prostovoljno gasilno društvo Sv. Martin na Pohorju veliko tombolo. Srečka stane 5 Din in lahko zadenete svinjo, rezan les, plohe, drve, ovce itd. — Obenem se društvo zahvaljuje vsem darovalcem, ki so prispevali z dobitki za tombolo.

»Zarja« v Pobrežju

še enkrat opozarja svoje prijatelje na veselico dne 5. avgusta pri Balonu. Vstopnine ni. — 1476

Koliko sveta še ni odkritega

SEDEM OSMINK ZEMELJSKE OBLE JE ŠE NEPREISKANIH. — PRIPRAVLJA SE 50 VELIKIH RAZISKOVALNIH PROJEKTOV.

V kratki dobi od l. 1909, ko je Peary stal na Severnem tečaju, do danes, ko letijo letala preko Atlantika, se je na površju zemeljske oble več odkrilo kot v vseh milijonih let pred tem razvojem. V četrtoletju sta bila oba tečaja po dvakrat obiskana, letala so obletela zemljo, na vrhove najvišjih gora se je dospelo, radio je premagal eter, astronomi so proučili planete itd.

Ali je še kaj ostalo? Ali je val civilizacije že zagrnil romantiko raziskovalcev?

Ob vseh uspehih znanosti so še ostala sledeča dejstva. Dandanes se pripravljajo več raziskovalnih ekspedicij kot v vseh drugih epohah. Okrog 50 velikih ekspedicij je pripravljenih, ker je gotovo, da človeško oko še ni videlo sedem osmink od zemeljske oble. To je najprej od morja pokriti del zemlje. Morsko dno je največje področje, katero je raziskovalcem še preostalo. Doline in votline morskoga dna, brezkončne globine, v katere še ni prodrli žarek luči, skrivajo mogoče več bogastva in čudovitosti kot vse to, kar so ljudje doslej našli in spoznali na suhem.

Pustinja ob tečajih

ob obeh krajih zemlje je znanosti tudi še zapečaten knjižica. Resni raziskovalci kakor Peary, Scott, Amundsen, Byrd, Stefanson in Wilkins so raziskovali ledeni svet obeh tečajev. Znano nam je pa le malo o rudah, živalstvu in rastlinstvu tega sveta. Nam so le površno znane obsežne ledene pustinje. Na severu je treba natančneje spoznati še okroglo 4 milijone, na jugu pa skoraj 5 milijonov kvadratnih milj zemeljske površine.

Tudi Tibet, Abesinija in zapadna Afrika imajo še mnogo belih lis na zemljevidu. Človeštvo ne more misliti na sam led in na same neopdirne goščave, da bi tako opustilo svoje raziskovalne namene in načrte. Preteklost uči, da se neznan svet ne sme podcenjevati.

Prostor ljudem!

K raziskovanju sili tudi naraščanje človeških prebivalcev zemlje. Od l. 1920 se je prebivalstvo Amerike pomnožilo za 13 milijonov. To je za 4 milijone več od celokupnega prebivalstva Kanade. Ko bo prebivalo v ameriški uniji 200 milijonov ljudi in bo tako naraščalo tudi prebivalstvo drugih dežel, bo treba poiskati nove prostore.

Samo 6 odstotkov zemeljskega površja je pod kontrolo civilizacije. Samo 40 odstotkov ameriške unije je rodna zemlja. Čim bolj se širi civilizacija, tem večje je povpraševanje po vrelcih človeške prehrane.

Raziskovanje je dobilo novo smer. Vse se bolj presodi v pogledu rentabilnosti.

Nad zemljo

je neizmeren prostor, ki je skoraj nepoznan. Tu je raziskovanje potrebno že radi razvoja zrakoplovstva, da se dobijo sigurnejše vremenske prognoze. Najslavnejši piloti kakor Byrd, Lindbergh, Wilkins in Cobhams so se posvetili tej stvari, ko so na svojih smelih letih sami v največji meri spoznali veliko potrebo.

Pod vodo.

Raziskovanje morskih globin je problem, ki zanima ljudi odkar so se po vodi vozili z najprimitivnejšimi brodovi. Vodovje je od njih zahtevalo svoj davek, od svojih skrivnosti je pa razodevalo le toliko, da zanimanje ni nikdar popustilo, temveč stalno naraščalo. Sistematično so se začeli baviti z raziskovanjem morskoga dna šele v tekočem stoletju, intenzivno pa šele v teku zadnjih desetih let. Prej se je mislilo, da delo, ki je ogromno in težavno, nima prave koristi, ker se morskno dno ne da ne obdelovati in ne izkoriščati za industrijo in trgovino, po vojni so pa odkrili ogromne mineralne zaklade Mrtvega morja in sedaj je tudi morskno raziskovanje v polnem teku in razvoju.

Verujte, če se Vam pové,

da je vsaka gospodinja napravila najboljšo izkušnjo, če je poizkušala, da

ŽENSKA HVALA

preko noči raztopi nesnago. Zjutraj je najbolje, če se za čisto kratko kuhanje perila vzame

Schichtovo Terpentinsko milo

Če gre maharadža sam na sprehod

V Londonu se je pripetila silna smola gvaliorskemu knezu, bivajočemu na odihu v britanski prestolici. Najbogatejši indijski maharadža si je zaželel sprehoda brez svojega stalnega tajnika in jo mahnil sicer inkognito sam po londonskih tlicah. Na cestni železnici je bilo treba seveda plačati vozno karto, a maharadža se je domislil šele takrat, ko je opazil sprevoznika pred sabo, da nima denarja. Saj ima vsa plačila njegov tajnik »čez«. Maharadža se je opravičeval in razlagal, kdo da je pravzaprav, a cel tramvaj ljudi se mu je smejal iz vsega srca. Na vse zadnje mu je plačal karto neki preprost delavec. Ko pa je hotel dobrotnik izstopiti, ga je pozval maharadža, naj počaka, da gre z njim in da ga bo bogato nagradil. Ljudje so ga zasmehovali dalje in zahtevali, naj ga prime policija, ker mož gotovo ni pri zdravi pameti. Vsi njegovi protesti niso nič pomagali: varnostni organ je odvedel indijskega kneza na policijo, kjer se je na velikansko zaprepaščenje vseh ugotovilo, da imajo res gvaliorskega maharadžo pred seboj. Ta gotovo ne bo hodil po Evropi nikdar več brez spremstva!

Rušilec „Krasin“

nekdanj »Svjatogor«, ki se je tako uspešno udeležil pri sedanji rešilni akciji na Severnem tečaju, je bil zgrajen leta 1917 v največji angleški ladjedelnici tvrdke Armstrong, Withworth & Comp. Ta ladja lahko naloži 3170 ton, prostornine pa ima 89.640 angleških kubičnih čevljev. Ladja je dolga 318, široka 72, globoka pa 43 angleških čevljev. Ta največji rušilec ledu je bil med rusko meščansko vojno stacioniran v Arhangelsku, kjer je padel Angležem v roke. Ko je bila sklenjena med Rusijo in Anglijo trgovinska pogodba, se je ruskemu zastopniku Krasinu posrečilo, izposlovati vrnitev rušilca sicer ne naravnost Rusiji, pač pa rusko-angleški trgovski družbi Arcos. Maja 1921 je na rušilcu že plapolala trgovinska zastava sovjetske države. Leta 1927 so dali rušilcu Krasinovo ime. Tedaj, ko je bil »Krasin« v angleških rokah, je pa drugi rušilec »Maligin« — nekdanji »Solovej Budumirovič« obtičal v ledu. Na krovu je bilo mnogo žensk, otrok in bolnikov. Rusi so morali vnaprej plačati 20.000 funtov šterlingov, da je angleško brodovje iz bližine prišlo »Maliginu« na pomoč.

500 ljudi izgine

letno samo v Parizu neznanokam. To so ugotovili na policiji francoske prestolice, ko so se zanimali za to novinarji ob priliki nesreče Löwensteina. V to številko 500 spadajo samo take osebe, o katerih se tudi kasneje nikdar ne izve, na kakšen način so zgasnile iz Pariza. Policija je prepričana, da je vmes zelo veliko zločinov, da pa zgine večina oseb po raznih nedovoljenih potih v Ameriko, kjer prične »novo življenje«.

Sport

Prvenstvo Slovenije v tenisu

Prireditve ISSK Maribora 11. avgusta tl.

Marljivi teniški odsek ISSK Maribora razpisuje ravnokar nacionalni teniški turnir za prvenstvo Slovenije, ki se bo vršil 11. avgusta 1928. in naslednje dneve. V upravi turnirja najdemo same znane igralce lawn-tenisa: predsednik g. Radovan Šepec, podpredsednik g. F. Felber, vodja g. Franjo Babič, vrhovni sodnik g. Josip Videmšek, tajnik g. Leon Gasparin, blagajnik g. Ivan Roglič.

Pogoji za udeležbo na turnirju so tila:

1. Pravico sodelovanja imajo samo igralci amaterji, člani klubov ljubljanske in mariborske oblasti, ki so verificirani pri J. T. S. v Zagrebu in so državljani kraljevine S. H. S. s stalnim bivališčem v Sloveniji.
2. Za odigranje posameznih tekem je treba najmanj 8 prijav.
3. Častne nagrade pri vseh tekmah dobijo prvi in drugi, tretji pa častne kolajne.
4. Prijave naj se pošljejo na priloženi prijavnici z istočasnim plačilom prijavnine najpozneje do 8. avgusta na naslov: Radovan Šepec, Maribor, Grajski trg 2.
5. Igralci, ki ne plačajo prijavnine, se ne pripuste k tekmovanju. Za zakasnele prijave, je doplačati za vsako konkurenco po Din 10.—.
6. Zrebanje igralcev se bo vršilo dne 10. avgusta 1928. Prijave za poedina tekmovanja so ne more preklicati.
7. Igra se na prostorih ISSK »Maribor« in SD »Rapid«, ki je iz prijaznosti stavil prostore upravi turnirja na razpolago, s Slazenger Hart Court žogami od 8. ure zjutraj do nastalega mraka po pravilih JTS. Odločilne igre gospodov se igra »Best of five«. Razpredelba igranja se bo objavljala na prostoru ISSK »Maribor«.
8. Igralci, ki ob določenem času niso na mestu, odpadejo od dotične tekme. — Morebitne želje glede igranja se bodo upoštevale le v kolikor ne motijo gladkega poteka turnirja.
9. Uprava turnirja si pridržuje pravico poedine prijave odkloniti ne da bi navajala vzrokoo.
10. Vsi igralci, ki sodelujejo na turnirju, so obvezno dolžni se udeleževati na željo uprave turnirja tudi kot sodniki. Razpiše se častna nagrada za sodnika.

Za plavalno tekmo.

ki se bo vršila v nedeljo 5. tm. na Dravi od kopaljšča Käfer do kopaljšča Christian in ki jo prireja plavalna sekcija SD Rapida, vlada veliko zanimanje ne le med športniki temveč tudi med ostalim občinstvom. Plavači se prav vestno pripravljajo na nedeljsko borbo. Vse kaže, da bo startalo okrog 30 plavačev. ISSK Maribor jih je prijavil 6, SK Železničar 8, SD Rapid 12 itd. Tekmovalna proga meri okrog 1300 m.

Težak udarec

je zadel v Mariboru in izven njega znane nogometaša Pepčeka Bertonclja; vrlega člana ISSK Maribora. Predvčeršnjim mu je po daljšem bolehanju preminul oče g. Josip Bertoncelj. Težko prizadetemu Pepčku kakor tudi vsej rodbini izrekajo mariborski sportniki iskreno sožalje!

ISSK Maribor — nogometna sekcija.

Vsi nogometaši imajo jutri v petek ob 18. lahkoatletski trening. Udeležba obvezna. — Načelnik.

Mladinske nogometne tekme

za pokal SK Ilirije se pričnejo igrati ta teden. V nedeljo se odigra v Mariboru prvo kolo. Medklubski odbor bo na današnji seji določil, kateri dvojici se srečata v prvem kolu. Nedeljska zmagovalca nastopita drugo nedeljo 12. tm. v finalu, finalist pa bo igral s finalistom Ljubljane dvakrat in sicer prvič v Ljubljani v predtekmi k medmestni tekmi Maribor—Ljubljana dne 19. avgusta. V Ljubljani se je prijaviło za te mladinske pokalne tekme osem klubov. Ker igrajo topot tudi mladine vsem mariborskih klubov, bo borba za darilo SK Ilirije vrlo zanimiva.

S čolni v Beograd.

V nedeljo 5. tm. odrinejo trije podjetni športni člani ISSK Maribora gg. Petrovič, Vezjak in Ledvinka s čolnički iz Maribora po Dravi in Donavi v Beograd. Proga Maribor—Beograd (zračna črta 400 km, dejanska pot 600 km) na ta način še ni bila prevožena, pač pa sta pred leti uspešno prevozila progo Ljubljana—Beograd po Savi dva člana ASK Primorja. Podjetje imenovane trojice Mariborčanov je vse pozornosti vredno. Prijatelji in znanci se poslovijo od podjetnih veslačev v nedeljo ob pol 9. zjutraj v kopaljšču Köfer, kjer je start.

Rentgeniziranje tihotapcev

uvajajo v Ameriki. Ne morda iz sočutja radi njihove reume ali kakšne podobne bolezni temveč iz čisto fiskalnih razlogov. Carinska oblastva perustrirajo vse potnike iz tujih držav, ki so količkaj sumljivi, da prinašajo skrivoma razno blago v Združene države. Tu gre predvsem za razne dragulje, ki jih potnik radi njihovih malih dimenzij prav lahko skrrije pri sebi. Zedinjene države so najele nedavno po raznih evropskih velemedstih svoje špiclje, ki morajo takoj javiti preko oceana ameriškim oblastvom, ako doznajo, da je kupil kak Amerikanec v Evropi te ali one dragocenosti. In ko prihaja Amerikanec s svojimi dragocenostmi proti domu, ga že čakajo carinski organi, ki ga vtaknejo v posebno celico in obsvetijo z rentgenovimi žarki. Tu je torej vsako tihotapstvo onemogočeno, ker pride carina tudi najbolj zvitemu tičku do živega, kajti rentgen bi pokazal dragulj, tudi če bi ga bil tihotapec v vsej svoji iznajdljivosti začasno požrl.

Rusolasci

(The Red — headed Leaguer).

Angleški napisal A. Conan Doyle. Poslovenil K. Savec.

»Tako daleč sem bil reč dognal, ko sva si šla ogledat torišče. Presenetilo Vas je, da sem butal po tlaku. Hotel sem se uveriti, ali je bila klet pred hišo ali za njo. Pred hišo je ni bilo. Nato sem potrkal na vrata in zgodilo se je, kakor sem bil pričakoval: pomočnik je prihitel odpirat. Parkrat sva se že bila spoprijela, ali nikoli si še nisva bila pogledala v oči. V lice ga skoro niti promatral nisem, zanimala so me le njegova kolena. Nemara ste tudi sami opazili, kako so bila posvaljkana, oguljena in zamazana. To je bil jasen dokaz, da je možak po cele ure kopal. Le toliko je bilo še treba ugotoviti, čemu se prav za prav tako trud. Stopil sem okoli ogla, videl sem, da se Mestna in predmestna banka dotika zastavljalnice; v istem hipu sem se zavedel, da je zadatek rešen. Medtem ko ste se po koncertu odpeljali domov, sem se napotil v Scotland-yard in posetil prvega ravnatelja omenjene banke. Posledice mojega posredovanja ste sinoči sami doživeli.«

»In kako ste doznali, da so nameravali banko baš včeraj oropati?« sem vprašal.

»Nu, vidite, da so zaprli urad Zveze rusolasih mož, mi je bilo v dokaz, da jim ni več do tega, ali je gospod Wilson prisoten ali ne, z drugimi besedami povedano: da je bil rov že izkopen. A podvizati se jim je bilo treba na vsak način, sicer bi bili nakano lahko izsledili ali pa skrili zaklad drugam. Sobota je bila najpravi dan, ker bi bili imeli dva dni za beg. Vse to me je preverilo, da so nameravali izvesti zločin pretečeno noč.«

»Kako divno ste vse to iztuhali,« sem

vzkliknil z istinitim občudovanjem. »Tako dolga je veriga, in vendar je vsak členek na pravem mestu.«

»Ugibanje me je rešilo dolgega časa.« je odgovoril in zehnil. »Oh! Saj me zopet muči! Vse moje življenje je le en sam dolg trud, kako bi ušel preprosti vsakdanjosti. Taki majhni zadatki me malo zabavajo.«

»In obenem koristite človeški družbi,« sem ga pohvalil.

Skomizgnil je z ramen. »Nu, končno je res nekaj koristi pri vsem tem, kar počenjam,« je menil. »L'homme, c'est rien — l'oeuvre, c'est tout, (človek nič ne pomeni, vse znači delo),« kakor je pisal Gustav Flaubert nekoč Gevrge Sand.«

Konec

August Strindberg.

Veliki

Prevel M. R.

Ko se je rodil, je tehtal trinajst funtov, povzročil je torej svoji materi silne bolečine; ko je zrastel ni mogel podedovati oblek bratov, kajti bil je prevelik. Tudi je imel okorne roke, ki so polomile vse igrače, posebno tiste, ki so pripadale njegovim sestram. Doma ni bil priljubljen, nego je tvoril nesoglasje v akordu bratov in sester. Nikoli ni mogel najti svojega pravega mesta, kajti prevelik je bil, da bi se igral z majhnimi, in premajhen, da bi lahko šel z velikimi. Če je nastal z majhnimi prepri, je vedno premočno bil, ko pa je bil tako močan; zato so ga tudi največ imenovali »veliki teleban.«

Nato je prišel v šolo. Tam je bil vedno največji v razredu. Ker pa ni bil prius in so sedeli nekateri manjši pred, mu je

prišlo v čuystvo, kot da je izrodek in malopridnež.

Če so ga manjši tovariši tako napadli, da se je moral braniti, so takoj rekli:

— Kako more ta veliki teleban tepsti majhne!

Nekoč je na to odgovoril:

— Če me oni tepejo, tedaj udarim nazaj.

Učitelj ga je nabil.

Končno je prišel na slikarsko akademijo. Ker je bil priden in vztrajen, je napredoval s hitrimi koraki; morda s prehitrimi, kajti učitelji so takoj mislili, da ima slavohlepne načrte.

— Ta hoče hoditi, še predno zna plaziti, so dejali.

Zato je moral plaziti, čeprav je že znal hoditi.

Nobenih štipendij, nobenih dobrotnikov ni bilo.

— Ta si lahko sam pomaga, so menili.

Na žalost je že tako, da se ne more nihče tako lahko sam pomagati; in če si sam na svetu, prideš le polagoma naprej. Ko si je pa Peter le hotel sam pomagati, so dejali:

— Aha, s komolci si hoče ugledati pot.

Ignorirali so ga, kot da bi ga ne bilo na svetu.

Doba je bila »demokratična«, kot so pravili, spoštovala je majhno. Petru pa je bilo prirojeno nagnenje za velike slike, globoke ideje, smeje barvne kombinacije, zato ni mogel slikati zelja, kozarcev za vino in plesnih oblek. V človeku je spoznal najvišji izraz življenja, v mitologiji in v zgodovini nekaj višjega kot v tajnosti spalnice in vrta. Toda mitologijo in zgodovino so proglasili za »staromodno«, ker take reči so risali že starejši. Na modernem programu sta bila boudoir in veranda, kajti takih reči niso hoteli slikati starejši. Prav nič ni pomagalo plavati proti toku, vendar Peter ni mogel drugače.

Če je poslal umetniškemu društvu kakšno sliko, tedaj je spačil predsednik obraz:

— Kam pa naj obesimo to gnjat?

Ce so obesili sliko v ugodni razsvetljavi, tedaj so majhni vpili, da so njihove slike oškodovane; če so jo pa postavili v kot, se je kvarila celota; in tovarišem so očitali, da nimajo okusa.

Nikdar ni prodal Peter ne ene slike; njegova dela so bila prevelika za sobe veletrgovcev, in za državo pa niso bila taka, kot bi morala biti.

— Previsoko je za nas, je dejala publika, ki je vendar občudovala ono, česar ni razumela.

— Ni nam simpatičen, je dejala akademija, ki se ga je začela bati.

Z ostanki majhnega premoženja povzame Peter potovanje po vseh evropskih krajih, da bi študiral velike mojstre.

Končno je taletel v Pariz na družbo potujočih tovarišev, ki so, že izmučeni dolgega čakanja, brezobzirno priznali, da so nezadovoljni z regimentom akademije. Vsekakor nima Peter istega okusa kot njegovi francozjuški tovariši; Toda doba je realistična in ker je šlo za opozicijo, so bili kmalu edini.

Ko so ga imenovali za voditelja, je začel Peter takoj zbirati ljudi. Ko je porabil svoja zadnja sredstva, je odpotoval v London, Düsseldorf, München; povsodi, koder so bili nezadovoljni rojaki. Uspe mu, da nabere sto podpisov, da lahko pošlje vlozbo na vlado, v kateri je bilo ministrstvo pozvano, da naj akademijo tako preobliči, da se zlomi samopašno gospostvo profesorjev. Obenem razstavijo nasprotniki v nekem zasebnem prostoru slike. Z majhnimi predstražnimi boji vpeljejo časopisni boj, in bitka lahko začne.

Dalje prihodnjic.

Vozni red veljaven od 15. maja

Prihod in odhod osebnih vlakov v postaji Maribor gl. kol.

Prihod vlakov v Maribor gl. k.			Odhod vlakov iz Maribora gl. k.		
Vrsta vlaka	Prihaja iz	ob uri	Vrsta vlaka	Odhaja v	ob uri
brzi	Zagreb	0-25	brzi	Avstrijo	0-45
•	Wiena	1-15	•	Ljubljano	1-45
•		2-25	•	Zagreb	2-45
potniški	Ljubljano	4-01	•	Avstrijo	4-45
brzi		4-15	potniški	Zagreb	5-20
potniški	Čakovec	6-28	•	Čakovec	5-35
•	Poljčan	7-31	•	Prevalje	5-40
•	Dravograd	7-38	•	Avstrijo	6-15
•	Št. Ilja	7-42	•	St. Ilj	6-40
•	Avstrijo	8-14	•	Čakovec	8-24
•	Čakovec	9-10	•	Ljubljano	9-20
•	Ljubljano	9-37	•	Avstrijo	9-25
•		11-52	•	Falo	10-30
•	Falo	11-58	•	Ormož	10-40
•	Avstrijo	12-32	•	Avstrijo	13-10
•	Prevalje	12-53	•	Prevalje	13-20
•	Avstrijo	13-53	•	Ljubljano	13-25
brzi	Ormož	14-40	•	St. Ilj	13-30
brzi	Zagreb	14-51	brzi	Ljubljano	14-25
•	Ljubljano	15-02	•	Zagreb	14-35
•	St. Ilja	15-11	•	Avstrijo	15-37
•	Ljubljano	16-34	potniški	Čakovec	16-18
•	Avstrijo	18-20	•	Falo	17-10
•	Čakovec	18-21	•	Ljubljano	17-20
•	Falo	18-41	•	Prevalje	18-34
•	St. Ilja	20-31	•	St. Ilj	18-45
•	Prevalje	21-—	•	Pragerske	19-20
•	Avstrijo	21-34	•	Avstrijo	20-—
•	Čakovec	21-47	•	Čakovec	21-06
•	Ljubljano	22-—	•	Ljubljano	23-25

Mali oglasi, ki se štijo v pece-dovalne in specialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitvo, dopisovanje in oglaševanje ali trgoveškega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Oddam

veliko prijazno sobo, sep., parketirano, z električno lučjo, z uporabo kopalnice, s popolno preskrbo ali uporabo kuhinje dvema gospodoma ali damama. Naslov v upravi lista. 1473

Triko svilo

140 cm široko za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17, Maribor. XIII

Volneni delci

dobite od 16 Din naprej samo pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17.

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilgerjev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Mlado samostojno damo

iščem kot spremljevalko za Julijske alpe. Cenjene dopise pod šifro »Prijeten dopust« na upravo lista. N

Trajne kodre po najnovšem sistemu.

Vodna ondulacija, manikura, masaža ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje frizerski salon A. Mrakič, Maribor, Dankarjeva ul. št. 1. 777

Gostilna »DRAVOGRAD«

Maribor, Smetanova ulica št. 54, toči naravno framsko vino od gospe Frangesch. Topla in mrzla jedila vsak čas na razpolago. Za obisk prosita gostilničarja J. M.

Morske ribe

dobite dnevno edino le v

„Prvi dalmatinski kleti“

Maribor, Mesarska ulica 5

Istotam dobite tudi olivno olje, vinski kis itd.

Za obiljen obisk se priporoča

1472 **Povodnik**

25 nagrad

po 100 Din in dve po 50 Din

je bilo do sedaj izplačanih pri sladoleadni tekmi Prve mariborske sladoleadne

Ivan Hrast

kl izdeluje najboljši sladolead

Dunaiski veleseim

(Wienermesse)

2. do 8. sept. 1928 (v rotundi do 9. sept.)

Posebne prireditve:

Tehnične novosti in iznajdbe. — Mednarodna pristaniška razstava. — Reklamna razstava. — Dunajski modni salon za kožuhovino. — Razstava živil in naslad. — Vzorčna razstava poljedelstva in gozdarstva.

Prvi avstrijski živinski sejem

(4. do 6. septembra 1928)

Razstava plemenske živine. — Razstava klavne živine. Razstava konj

Brez vizuma! 1475

S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prehod čez avstrijsko mejo. Ogrski prehodni vizum se dobi proti predložitvi sejmskih izkaznic na meji.

Znatno znižane voznine na vseh jugosl., avstr. in ogrskih železnicah na Donavi, Jadran, morju in zračnih progah.

Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske izkaznice (po 40 Din) se dobe pri

WIENER MESSE A. G., WIEN VII.

kakor tudi — dokler traja lipski jesenski sejem — pri informacijski pisarni v Leipzigu, Österr. Messhaus in vseh častnih zastopstvih:

Maribor: Filijalka Ljubljanske kreditne banke.

Prvi jugosl. Transport d. d. Schenker & Co.

Meljska ulica 16.

Tujsko-prometna zveza za Mariborsko oblast.

DECVO

v vseh obstoječih barvah,
navadno in svileni dobite
pri tvrdki

L. ORNIK, MARIBOR
KOROSKA CESTA 9

VII